

Nodokļu un Juridisko jaunumu apskats

Šajā nodokļu un juridisko jaunumu apskatā lasiet par sekojošām tēmām:

- a. Izmaiņas iedzīvotāju gada ienākuma deklarācijas formā
- b. Jauns un būtiski grozīts personas datu aizsardzības regulējums

Izmaiņas iedzīvotāju gada ienākuma deklarācijas formā

2016. gada 30. jūnijā stājās spēkā grozījumi noteikumos par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām (deklarācijām) un to aizpildīšanas kārtību. Jaunā šo noteikumu versija būs piemērojama, aizpildot deklarāciju par 2016. taksācijas gadu un turpmākajiem taksācijas gadiem.

Līdz ar šiem grozījumiem deklarācijas formā ir iestrādātas iepriekš likumā Par iedzīvotāju ienākuma Nodokli (IIN) veiktās izmaiņas.

Zemāk esam apkopojuši būtiskākās izmaiņas deklarācijas formā:

- Gada diferencētais neapliekamais minimums aizstāj gada neapliekamo minimumu (Pielikumi D, D11)

Tā kā sākot ar 2016. gadu tiek uzsākta pakāpeniska diferencētā neapliekamā ienākuma ieviešana, deklarācijas formā ir veikta terminu nomaiņa. Aizpildot deklarāciju Elektroniskās Deklarēšanas Sistēmā (EDS), gada diferencētajam neapliekamajam minimumam būtu jābūt aprēķinātam automātiski.

- Izmaiņas, kas skar attaisnotos izdevumus
 - Attaisnoto izdevumu saraksts deklarācijā ir papildināts ar ziedojumiem un dāvinājumiem politiskai partijai papildina (Pielikums D).

Sākot ar 2016. gadu gada apliekamo ienākumu būs iespējams samazināt par ziedojumiem un dāvinājumiem politiskai partijai. Tāpat kā izdevumiem par izglītības iegūšanu un ārstniecības pakalpojumiem arī šiem attaisnotajiem izdevumiem ir piemērojams EUR 215 limits.

- Izmaiņas attiecībā uz attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstniecības pakalpojumiem (Pielikums D4).

Pielikums par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem ir būtiski mainīts. Sākot ar 2016. gadu šajā formā ir nepieciešams identificēt katru attaisnoto maksājumu (iepriekš - tikai kopējo summu), norādot attaisnojuma dokumenta numuru, datumu, pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numuru vai personas kodu, nosaukumu vai vārdu, uzvārdu.

Tajā pašā laikā tiek ieviesta iespēja informāciju par attaisnojuma dokumentiem ievadīt un dokumentus saglabāt EDS visa gada laikā. Dokumentus var ērti saglabāt arī izmantojot tam izveidotu mobilā telefona aplikāciju.

Gatavojot deklarāciju EDS, šiem gada laikā saglabājamiem datiem būtu jāaiziet automātiski uz attiecīgo pielikumu. Tomēr, ir jāņem vērā, ka iespēja attaisnojuma dokumentus uzreiz saglabāt elektroniskā formātā un ievadīt datus EDS neatceļ pienākumu uzglabāt visus attaisnojuma dokumentus 3 gadus.

Šo noteikumu grozījumos ir arī paredzēts, ka izglītības iestādes sniegs Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par mācībām samaksāto summu. Līdz ar to, šiem datiem būtu jābūt automātiski pieejamiem, aizpildot deklarāciju EDS, tādējādi vēl atvieglojot deklarācijas aizpildīšanu.

- Izmaiņas attiecībā uz atsevišķu attaisnoto izdevumu atspoguļošanu personām, kas gūst ienākumus ārvalstīs (Pielikums D2).

Sākot ar 2016. gadu pielikumā par gūtajiem ienākumiem ārvalstīs tiek ieviestas papildus ailes, kurās fiziskām personām, kas norāda attiecīgos ienākumus, būs iespējams norādīt attaisnotos izdevumus par valsts sociālās apdrošināšanas maksājumiem un autoru izdevumiem. Līdz šim, šādu attaisnotu izdevumu gadījumā, tos nebija iespējams norādīt tajā pašā pielikumā.

- No attaisnotajiem izdevumiem, kas minēti deklarācijas formā, tiek izslēgtas izmaksas par ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību iegādi (Pielikums D).

Līdz 2014. gada 31. decembrim bija spēkā IIN likuma pārejas noteikumi, kas atļāva iekļaut attaisnotajos izdevumos ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību iegādes izmaksas. Tā kā sākot ar 2015. gadu tie vairs nav piemērojami, jaunajā deklarācijas formā zem attaisnotajiem izdevumiem šādi izdevumi vairs nav minēti.

- Tiek izslēgts deklarācijas pielikums, kas bija paredzēts nodokļa maksātājiem, kas maksā fiksēto ienākuma nodokli (Pielikums D5).

Ar 2016. gada 1. janvāri stājās spēkā IIN likuma grozījumi, ar kuriem tika pārtraukta iespēja maksāt fiksēto ienākuma nodokli. Līdz ar to attiecīgais deklarācijas pielikums vairs nav relevantns un ir izslēgts no deklarācijas formas.

Jauns un būtiski grozīts personas datu aizsardzības regulējums

Ikdienā komersanti un organizācijas veic darbības ar informāciju par fiziskām personām (piemēram, darbiniekiem, klientiem), tādā veidā veicot personas datu apstrādi, kuru regulē Fizisko personu datu aizsardzības likums.

Šī gada pavasarī tika pieņemta un spēkā stājās Vispārīgā datu aizsardzības regula¹, kura paredz būtiskas izmaiņas Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktajā personas datu aizsardzības regulējumā. Būtiskākās izmaiņas personas datu aizsardzības regulējumā ir šādas:

- Līdzšinējās piekrišanas kā pamatojums personas datu apstrādei vairs nebūs pietiekamas;
- Būtiski palielināsies personai "automātiski" sniedzamās informācijas apjoms, šīs personas datu iegūšanas gadījumā;
- Ieviešot datu aizsardzības pasākumus un procedūras pirms tam būs jānovērtē iespējamie riski fizisko personu tiesībām un brīvībām un to pakāpe;
- Datu aizsardzības prasībām būs jābūt ne tikai veiktām, bet arī dokumentētām – aizsardzības procedūras un pasākumi būs jāapraksta iekšējos normatīvajos aktos;
- Palielināsies atbildība par personas datu operatora (apstrādātāja) izvēli, līdzšinējie līgumi ar personas datu operatoriem (apstrādātājiem) vairs nebūs atbilstoši;

¹Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula).

- Citi jauni pienākumi, tai skaitā, jaunas datu subjektu tiesības, datu aizsardzības pārkāpumu identificēšana, novēršana, ziņošana par tiem, ietekmes uz privātumu novērtēšana;

- Efektīvāks personas datu aizsardzības uzraudzības mehānisms, tai skaitā lielāki sodi pārkāpumu gadījumā.

Lai arī regulas piemērošanai noteikts pārejas periods, tajā noteikto prasību ieviešana komersantiem un organizācijām būtu jāuzsāk jau šobrīd, jo paredzētās izmaiņas ir būtiskas un to ieviešanai ir neieciešams laiks. Kā arī svarīgi ir ņemt vērā, ka regulas piemērošanas ieviešanā uzmanība jāpievērš ne tikai juridiskiem aspektiem, bet arī personālvadības jautājumiem, iekšējo risku novērtēšanas procesiem, iekšējo procedūru radīšanai risku novēršanai, kā arī IT jomai.

KPMG var palīdzēt jums sagatavoties jaunā regulējuma piemērošanai, sniedzot šādus pakalpojumus:

- Esošā personas datu aizsardzības stāvokļa un tā atbilstības jaunajam regulējumam novērtēšana, tai skaitā:

- iespējamo risku fizisko personu tiesībām un brīvībām novērtēšana;
- iekšējo normatīvo aktu, līgumu, piekrišanas formu, privātuma atrunu izvērtēšana;
- ieviesto aizsardzības pasākumu, procedūru izvērtēšana.

- Darbinieku apmācība;

- Rīcības plāna jaunā regulējuma piemērošanas ieviešanai sagatavošana;

- Rīcības plāna ieviešana, tai skaitā:

- iekšējo normatīvo aktu, līgumu, piekrišanas formu, privātuma atrunu grozīšana, izstrādāšana;
- Aizsardzības pasākumu, procedūru ieviešana, dokumentēšana;
- Darbinieku apmācība.

[▲ Atpakaļ uz sākumu](#)



Steve Austwick

Partneris

KPMG Baltics

SIA saustwick@kpmg.com



Sanita Pētersone

Vecākā juriste

KPMG Zvērinātu advokātu

birojs spetersone@kpmg.com



Privātums | Svarīga norāde

© 2016 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Šveices uzņēmumu KPMG International Cooperative (KPMG International), tīkla dalībfirmu. Visas tiesības pieder autoram